

**Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola
pedagogická Brno**

**Školní vzdělávací program oboru
Předškolní a mimoškolní pedagogika**

večerní forma zkráceného studia

75 – 31 – M/01

**platnost dokumentu od 1. 9. 2015
aktualizace 31. 8. 2017**

A) identifikační údaje.....	2
B) profil absolventa	2
a) popis uplatnění absolventa v praxi.....	2
b) kompetence absolventa.....	2
c) způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání	3
C) charakteristika vzdělávacího programu	4
a) popis celkového pojetí vzdělávání v daném programu.....	4
□ pojed. ŠVP ve vztahu k RVP a profilu absolventa	4
□ vzdělávací strategie ve vztahu ke klíčovým kompetencím	4
□ vzdělávací strategie ve vztahu k odborným kompetencím, praktické vyučování a příprava	5
□ další aktivity v rámci výuky i mimo vyučování.....	6
b) organizace výuky.....	6
c) způsob hodnocení žáků	6
□ společné zásady a kritéria hodnocení prospěchu žáka	6
□ způsoby hodnocení pro praktické vyučování.....	7
□ hodnocení klíčových kompetencí	7
d) vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	8
e) realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	8
f) podmínky pro přijímání ke vzdělávání.....	9
g) způsob ukončení vzdělávání.....	9
D) učební plán	9
a) tabulka – rozvržení vyučovacích předmětů	9
b) poznámky k učebnímu plánu	9
c) organizace školního roku, pedagogická praxe, kurzy a další akce	10
E) přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	10
F) učební osnovy	11
Pojetí vyučovacího předmětu Pedagogika	11
Pojetí vyučovacího předmětu Psychologie.....	16
Pojetí vyučovacího předmětu Speciální a sociální pedagogika	20
Pojetí vyučovacího předmětu Pedagogická praxe.....	24
Pojetí vyučovacího předmětu Hudební výchova	29
Pojetí vyučovacího předmětu Výtvarná výchova	31
Pojetí vyučovacího předmětu Dramatická výchova	35
Pojetí vyučovacího předmětu Tělesná výchova	38
Pojetí vyučovacího předmětu Hra na hudební nástroj	41
Pojetí vyučovacího předmětu Literatura pro děti a mládež	43
G) popis materiálního a personálního zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělání	46
H) charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP	46

A) identifikační údaje

název školy: **Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno;**

adresa školy: Lerchova 63, Brno 602 00; IČO: 643 299 84; IZO: 110 012 461;

kontakty – telefon: +420 543 423 751, e-mail: office@cmgp.cz; web: cmgp.cz;

zřizovatel: Česká provincie Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje; adresa: Bílého 9, Brno 602 00; IČO: 00406431; kontakty – telefon, fax: +420543 212 067, e-mail: scmbrno@seznam.cz;

jméno ředitele: Mgr. MgA. et MgA. Štěpán Policer

název ŠVP: Školní vzdělávací program oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika ve večerní formě zkráceného studia;

kód a název oboru vzdělání: **75 – 31 – M/01; Předškolní a mimoškolní pedagogika;**

délka a forma vzdělávání: **2 roky ve večerní formě;**

předpokládané vzdělání: **střední vzdělání s maturitní zkouškou**

stupeň poskytovaného vzdělání: **střední vzdělání s maturitní zkouškou;**

platnost dokumentu je od **1. 9. 2015**; aktualizace: **31. 8. 2017**

Školní vzdělávací program je zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání 75 – 31 – M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika;

schtvalil

V Brně dne

podpis ředitele

B) profil absolventa

a) popis uplatnění absolventa v praxi

Absolventi se uplatní jako **učitelé mateřské školy** nebo jiného **zařízení pro děti předškolního věku**, jako **vychovatelé** nebo **pedagogové volného času** ve školských **zařízeních pro zájmové vzdělávání**, zejména ve **střediscích volného času, školních družinách a školních klubech**, nebo jako **vychovatelé ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních**; také se absolventi uplatní v neškolských zařízeních, sociálních, zdravotnických, zájmových, kde se pro výkon výchovné a vzdělávací činnosti vyžaduje pedagogická způsobilost. Např. sociální služby: **nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, denní či týdenní stacionáře, azylové domy pro matky v tísni, domy na půl cesty; nestátní neziskové organizace pro volný čas.**

b) kompetence absolventa

Profil absolventa je tvořen stěžejními **odbornými a klíčovými** kompetencemi.

Během studia jsou vytvářeny předpoklady pro kompetenci **připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku**, tzn. aby absolventi:

- připravovali a realizovali **samostatně i v týmu projekty výchovně vzdělávací práce** pro skupiny dětí a prováděli jejich **evaluaci**;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce **individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí**, stejně jako objektivní **podmínky**, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- používali vzdělávací **strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami** pedagogické práce;
- chápali a systematicky **rozvíjeli vrozené i získané dispozice** dětí, specificky se zaměřovali na **rozvoj jejich klíčových kompetencí**;

- vedli děti ke **zdravému způsobu života** a umožňovali dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;
- rozvíjeli u dětí **pozitivní sociální vztahy**, jejich **hodnotovou orientaci** a vedli je k **prosociálnímu jednání**;
- vytvářeli pro děti **bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí**, podporující výchovně vzdělávací práci, zahrnující i rozvoj vzdělávacích potencialit každého jednotlivce;
- sledovali a vyhodnocovali pravidelně a zodpovědně **změny ve vývoji svěřených dětí** a dokázali na ně odpovídajícím způsobem reagovat;
- dokázali řídit **učební i zájmovou činnost**, **analyzovat pedagogické problémy**, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení;
- ovládali základní **hudební, výtvarné, dramatické, pracovní a pohybové činnosti** přiměřené věku dětí a využívali vlastních dispozic v těchto oblastech;
- byli schopni **sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje**;
- zvládali techniky **komunikace s jedinci i institucemi**;
- sledovali průběžně **vývoj pedagogické teorie** a **změny ve vzdělávací politice** včetně legislativních změn;

dále se stimuluje kompetence **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou **součást péče o zdraví** své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- znali a dodržovali **základní právní předpisy** týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si **zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti** včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali **systém péče státu o zdraví** pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování **první pomoci** při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;

dále škola vytváří podmínky pro kompetenci **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb a jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj **konkurenceschopnosti a dobrého jména výchovně vzdělávacího zařízení**;
- dodržovali stanovené **normy, standardy a předpisy** související se systémem řízení kvality, pokud jsou ve škole nebo školském zařízení zavedeny;
- dbali na zabezpečování **standardů kvality výchovně vzdělávacího procesu**, zohledňovali oprávněné požadavky dětí, příp. rodičů;
- znali **význam, účel a užitečnost** vykonávané práce, její finanční, popř. společenské **ohodnocení**;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné **náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady**;
- **efektivně hospodařili** s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami **ekonomicky a s ohledem na životní prostředí**.

c) způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Ukončení vzdělávání je **maturitní zkouškou**; konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem; vzhledem k předchozímu studiu je uznána společná část maturitní zkoušky a žáci skládají pouze profilovou část maturitní zkoušky; dosažitelný stupeň vzdělání – **střední vzdělání s maturitní zkouškou**; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je **vysvědčení o maturitní zkoušce**.

C) charakteristika vzdělávacího programu

a) popis celkového pojetí vzdělávání v daném programu

→ pojetí ŠVP ve vztahu k RVP a profilu absolventa

V rámci zkráceného studia jsou realizovány pouze **vzdělávací oblasti odborného vzdělávání**: Didaktika pedagogických činností a Pedagogicko-psychologické vzdělávání; ostatní vzdělávací oblasti nejsou zařazeny vzhledem k povaze studia (podmínka uzavřeného středního vzdělání s maturitní zkouškou); obsahový okruh **pedagogicko-psychologické vzdělávání** zajišťují předměty: **pedagogika, psychologie, speciální a sociální pedagogika**;

obsahový okruh **didaktika pedagogických činností** zajišťují předměty: **hudební výchova, výtvarná výchova, dramatická výchova, tělesná výchova, literatura pro děti a mládež, hra na nástroj**;

z obou obsahových okruhů je tvořen předmět **praktického vyučování** zajišťující učební praxi a **praktické přípravy** zajišťující odbornou praxi: **pedagogická praxe**. Výhodou tradice naší školy je široce rozvinutá **spolupráce s řadou různých výchovně vzdělávacích zařízení** včetně neškolských zařízení, kde probíhá **učební i odborná praxe žáků**. **Variabilita odborné přípravy a praktického vyučování usnadní žákům vstup na trh práce i zvýší jejich zaměstnatelnost**.

Obsahový okruh pedagogicko-psychologického vzdělávání **poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí práci pedagoga**. Přispívá také ke **kultivaci osobnosti žáků**, vytvoření jejich **pedagogického myšlení a postojů**, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových kompetencí. Žáci se naučí **projektovat a realizovat činnosti v předškolním a zájmovém vzdělávání a hodnotit jejich výsledky**.

V oblasti postojů vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci měli **pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci**, jednali **odpovědně a eticky** a byli ochotni **celoživotně** pracovat na svém **profesním rozvoji**.

Obsahový okruh didaktika pedagogických činností připravuje žáky na **projektování a realizaci základních druhů pedagogické činnosti v předškolním a zájmovém vzdělávání**. Má výrazný **teoreticko-praktický charakter** s těsnou vazbou na obsahový okruh pedagogicko-psychologické vzdělávání, neboť učí propojovat jeho učivo se specifickými činnostmi. Obsahový okruh rozvíjí také **osobnost žáků, jejich kreativitu, dovednost řešit problémy**, pracovat **samostatně i v týmu, respektovat osobnost, potřeby a názory druhých lidí**. V oblasti **výtvarného, hudebního a dramatického vzdělávání** rozvíjí kompetence, které žáci získali na základní škole a učí je **aplikovat je v pedagogické činnosti s dětmi**. V oblasti postojů vzdělávání směřuje k tomu, aby ve svém pedagogickém působení žáci **rozvíjeli všeestranně osobnost dítěte, respektovali jeho individualitu, podporovali jeho samostatnost, tvořivost a kladné sebepojetí** a pomáhali utvářet jeho **otevřený vztah k okolnímu světu**.

→ vzdělávací strategie ve vztahu ke klíčovým kompetencím

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámk z mluvěného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- zadáváme žákům referáty a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, na sledování rozvoje jejich vlastních schopností, hodnocení pokroku při dosahování cílů a přijímání hodnocení výsledků od jiných lidí;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům referáty, samostatné tvořivé úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystižení jádra problému, rozvíjení schopností zdůvodnění a ověření správnosti;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení, vhodné volbě prostředků, pomůcek, metod a technik a k vyhodnocování postupu a dosažených výsledků;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;

→ zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- zařazujeme diskuse na různá téma a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- zadáváme žákům seminární práce, zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a rozvíjíme tak schopnost aktivně se podílet na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;
- podporujeme žáky v realizaci dobrovolné dobročinnosti a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, reálné posuzování svých možností a na rozvoj jejich vlastních schopností;
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zadáváme žákům zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření matematické kompetence:

- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění a k reálnému odhadu výsledku řešení;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky, aby využívali prostředky online a offline komunikace a vyjadřovali se přiměřeně komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

→ vzdělávací strategie ve vztahu k odborným kompetencím, praktické vyučování a příprava

Pedagogická praxe je významnou součástí vzdělávacího programu, realizuje se na pracovištích odpovídajícího zaměření, tedy v **mateřských školách** (běžných i speciálních, např. při nemocnici nebo

pro děti s mentálním a tělesným postižením), školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, střediscích volného času, školních družinách a školních klubech, školských výchovných a ubytovacích zařízeních, zařízeních neškolských nestátního neziskového sektoru sociálních služeb (Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, Azylové domy pro matky v tísni).

Probíhá jako průběžná učební praxe – praktické vyučování, pravidelně zařazená do rozvrhu v celkovém rozsahu **64 hodin, 1 týdenní hodiny v každém ročníku** věnovaná metodice výchovné práce a také jako souvislá odborná praxe – praktická příprava, která je zařazena v rozsahu **6 týdnů**. Praktické kompetence jsou rozvíjeny i v předmětech **hudební výchova, výtvarná výchova, dramatická výchova, tělesná výchova a hra na nástroj**.

→ další aktivity v rámci výuky i mimo vyučování

Součástí výuky tělesné výchovy jsou jednodenní výcvikové kurzy v rozsahu **4 dnů**; organizovány jako **lyžařský, kurz bruslení, plavecký kurz, den sportovních aktivit**, absolvované kurzy jsou potvrzovány v **zápočtovém listu žáka**;

b) organizace výuky

Výuka probíhá ve výukových hodinách v rámci pevně stanoveného **rozvrhu pro lichý a sudý týden**, v učebnách kmenových i odborných (tělesná výchova, dramatická výchova, hudební výchova, hra na nástroj).

Praktické vyučování formou učební praxe probíhá ve škole v rámci **metodických rozborů, modelových situací a nácviku praktických kompetencí**. **Praktická příprava** formou odborné praxe v celkovém rozsahu **6 týdnů** probíhá dle možností žáků během školního roku i v době prázdnin. Obě praxe jsou součástí předmětu **Pedagogická praxe**, jsou zde i hodnoceny a vyžaduje se jejich absolvování v plném rozsahu, zameškaná výuka musí být nahrazena.

V rámci předmětu **Tělesná výchova** jsou zařazeny jednodenní výcvikové kurzy v rozsahu **4 dnů**; organizovány jako **lyžařský, plavecký kurz, kurz bruslení, den sportovních aktivit (kurz cyklo – turistický)**. Absolvování všech kurzů v průběhu studia je povinné a je potvrzeno v **zápočtovém listu**.

Předměty **Dramatická výchova** a **Tělesná výchova** jsou realizovány v příslušných odborných učebnách, třída se **dělí na poloviny**. Při předmětu **Hra na nástroj** se třída **dělí na čtyři skupiny**.

c) způsob hodnocení žáků

→ společné zásady a kritéria hodnocení prospěchu žáka

hodnocení splňuje funkci diagnostickou, motivační, prognostickou, výchovnou, informativní a zpětnovazební; při celkové klasifikaci přihlídí učitel k věkovým i psychickým zvláštnostem žáka a k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat pro zdravotní či rodinnou indispozici;

prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1, výborný – žák je schopen samostatně a správně řešit zadané úkoly; samostatně činí nové závěry ze získaných vědomostí; v praktických a laboratorních cvičeních samostatně a správně používá didaktické prostředky, činí samostatné závěry z prováděných činností; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb;

2, chvalitebný – žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly; samostatně reprodukuje získané vědomosti a za pomocí učitele činí nové závěry ze získaných vědomostí; v praktických a laboratorních cvičeních správně používá didaktické prostředky; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb;

3, dobrý – žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s chybami; reprodukuje získané vědomosti s občasnou dopomocí učitele; v laboratorních a praktických cvičeních správně používá didaktické prostředky, s dopomocí učitele vyvodí závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s nedostatkami;

4, dostatečný – žák je schopen s dopomocí učitele řešit zadané úkoly; stupeň vědomostí, dovedností a návyků žákovi umožňuje pokračovat v osvojování učební látky; v praktických a laboratorních cvičeních používá za pomocí učitele didaktické prostředky, pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatkami nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb;

5, nedostatečný – žák ani s dopomocí učitele není schopen řešit zadané úkoly; stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v osvojování učební látky; v praktických a laboratorních cvičeních

se dopouští vážných omylů, nedokáže používat didaktické prostředky, nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry; zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu;

nehodnocen – není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu;
hodnocení se dále řídí Školním rádem;

klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – učitel při hodnocení přihlédne k charakteru postižení či znevýhodnění a z toho se odvíjejícím vzdělávacím potřebám, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv; učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony; v hodnocení se učitel zaměřuje na pozitivní výkony žáka a podporuje jeho poznávací motivace k učení; klasifikace je provázena ústním hodnocením, kdy jsou vyjádřeny pozitivní stránky výkonu, objasněny příčiny neúspěchu a doporučeno jak nedostatky překonat;

→ **způsoby hodnocení pro praktické vyučování**

kritéria pro hodnocení v předmětech: Hudební výchova, Výtvarná výchova, Dramatická výchova a Tělesná výchova

- dosažení očekávaných výstupů a stupeň tvořivosti;
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich samostatná tvůrčí aplikace;
- kvalita projevu, schopnost sebereflexe, analýzy a kritického přístupu;
- vztah k předmětu a zájem o něj;
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a estetice ostatní skutečnosti;
- propojování různých oblastí poznání (výtvarné umění, hudba, literatura, historie atd.);
- v tělesné výchově, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu a stupni tělesného vývoje žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost;

kritéria pro hodnocení v předmětu Pedagogická praxe

- zpracování kompletní písemné dokumentace;
- realizace výchovných činností v odpovídajícím zařízení pedagogické praxe;
- kvalita projevu, schopnost sebereflexe, analýzy a kritického přístupu;
- vztah k předmětu a zájem o něj;
- osvojení potřebných dovedností, zkušeností, činností a jejich samostatná tvůrčí aplikace;
- vytvořený vlastní projekt;

→ **hodnocení klíčových kompetencí**

kompetence k učení – žák prokáže schopnost efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok při soustavné přípravě do výukových hodin, pořizuje si soustavně poznámky; při práci v hodině i domácí přípravě ovládá různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení); vyhledává a zpracovává informace při zadání úkolu; přijímá hodnocení výsledků svého učení – ověřuje se průběžně během studia; reálně si stanoví potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání vzhledem k výběru maturitních předmětů; vytvoří si vhodný studijní režim při přípravě na maturitní zkoušku;

kompetence k řešení problémů – žák prokáže schopnost samostatně řešit běžné problémy, rozumí zadání úkolu, určí jádro problému, získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty; volí prostředky, pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky vhodné pro splnění aktivit; využívá zkušeností a vědomostí nabitych dříve; spolupracuje při řešení problémů v týmu – ověřuje se průběžně během studia, zvláště v pedagogické praxi;

komunikativní kompetence – žák prokáže schopnost vyjádřit se přiměřeně účelu jednání a jazykově správně v písemné i ústní formě v různých situacích; vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje; zpracovává pravidelně administrativní dokumenty i souvislé texty na odborná téma; užívá odbornou terminologii – ověřuje se průběžně během studia, zvláště v pedagogické praxi a při maturitní zkoušce;

personální a sociální kompetence – žák prokáže schopnost stanovit si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje – výběrem místa na odbornou praxi; peče o své zdraví, spolupracuje s ostatními, přijímá radu i kritiku – ověřuje se průběžně během studia, zvláště v pedagogické praxi; ověřuje si v praxi získané poznatky, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných činností; přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům – ověřuje se v pedagogické praxi;

občanské kompetence a kulturní povědomí – žák prokáže schopnost jednat odpovědně, samostatně a iniciativně, jedná v souladu s demokratickými principy a trvale udržitelným rozvojem; dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí, kulturní specifika menšin, jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování; podporuje kulturní hodnoty a tradice, zajímá se aktivně o politické a společenské dění – ověřuje se průběžně během studia, zvláště v pedagogické praxi;

kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák prokáže schopnost optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění, vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle, zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků – ověřuje se v pedagogické praxi;

matematické kompetence – žák prokáže schopnost funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, správně používá pojmy kvantifikujícího charakteru; odhaduje výsledky řešení dané úlohy; nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů; čte a vytváří různé formy grafického znázornění – ověřuje se průběžně během studia;

kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – žák prokáže schopnost pracovat s osobním počítačem, jeho základním a aplikačním programovým vybavením a s dalšími prostředky ICT; komunikuje elektronickou poštou; využívá adekvátní zdroje informací a efektivně pracuje s informacemi – ověřuje se průběžně během studia;

d) vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Pro studium daného oboru se vyžaduje první či druhá zdravotní skupina; žákův tělesný a psychický stav včetně smyslového vnímání musí umožnit plné zapojení žáka do výuky včetně praktického vyučování, kde žák komunikuje a samostatně provádí výchovnou činnost s dětmi a absolvování tělesné výchovy včetně kursů.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami¹ uzpůsobujeme na základě doporučení školského poradenského zařízení podmínky při přijímacím řízení (na základě přiložené žádosti), dále při vlastním studiu i při maturitní zkoušce.

Jedná se o následující opatření:

- **poradenská pomoc** školy žákům;
- **přihlížení** k povaze speciálních potřeb při **hodnocení**;
- **časové** zvýhodnění;
- možnost využití **PC v písemných pracích**;
- možnost využití **kopírovací techniky**;
- možnost **zapůjčení učebnic a literatury** v případě sociálního znevýhodnění.

Mimořádně nadaným žákům² vytváříme podmínky umožňující další progresivní rozvoj jejich nadání. Speciální přístup volíme formou **obohacování a rozšíření výuky** (enrichment), **zadáváme** mimořádně nadaným žákům **individuální samostatné úkoly** prohlubující a rozšiřující probírané téma.

e) realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

V **odborných učebnách a tělocvičně** jsou informováni o rizikových faktorech **příslušným vyučujícím** a vedeni k tomu, aby si osvojili zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami.

V **praktickém vyučování**, které je realizováno ve **výchovně vzdělávacích zařízeních**, je BOZP žáků, svěřených dětí a spolupracovníků významnou prioritou. Vždy **před zahájením pedagogické praxe** v terénu jsou žáci upozorněni na právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a dále poučeni o potenciálních rizikových faktorech, preventivních opatřeních a adekvátním reagování v případě úrazů, nenadálé situace a ohrožení zdraví. V rámci **učební praxe** jsou žáci průběžně vedeni k dodržování všech zásad BOZP.

Při **školních aktivitách mimo vyučování** – v jednodenních sportovních kurzech je dodržování BOZP a požární prevence též součástí akce, zodpovědný pedagog jak informuje žáky, tak dohlíží na dodržování pravidel.

¹ při zabezpečení speciálních potřeb vycházíme z Vyhlášky 27/ 2016.

² mimořádně nadaný žák je identifikován na základě této komponent: nadprůměrná schopnost, angažovanost v úkolu a tvořivost.

f) podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímací řízení se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění. Uchazeč musí splnit podmínky **zdravotní způsobilosti** ke vzdělávání v daném oboru, což je **první či druhá zdravotní skupina**. K žádosti o přijetí dokládá **Potvrzení o zdravotní způsobilosti** a **Potvrzení o logopedickém vyšetření**.

V řádném termínu přijímacího řízení vykonávají **praktické zkoušky z hudební výchovy, výtvarné výchovy a dramatické výchovy**.

O přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem bodů přidělených v přijímacím řízení. Uchazeči o studium se specifickými vzdělávacími potřebami mají průběh přijímacích zkoušek upraven na základě přiložené žádosti doplněné potvrzením PPP. Přesná **kritéria pro přijímací řízení** daného školního roku včetně bodového ohodnocení jsou zveřejněna na stránkách školy.

g) způsob ukončení vzdělávání

Ukončení vzdělávání je **maturitní zkouškou**; konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem; škola připravuje žáky pouze na **profilovou část** maturitní zkoušky z daných předmětů, společná část maturitní zkoušky je vzhledem k předchozímu studiu uznána; **v profilové části** žáci skládají **2 profilové maturitní zkoušky**:

první profilová zkouška je ústní formou, je konána z obsahového okruhu **pedagogicko-psychologického vzdělávání** z předmětu: **pedagogika a psychologie** (shrnujícího vzdělávací obsah obou vyučovaných předmětů);

druhá profilová zkouška je formou **ústní zkoušky a praktické zkoušky** nebo **ústní zkoušky a maturitní práce a její obhajoby**, může být z předmětu: **hudební výchova, výtvarná výchova, dramatická výchova, tělesná výchova**, součástí zkoušky jsou prvky z celého obsahového okruhu **didaktika pedagogických činností**;

organizace profilové části maturitní zkoušky: **praktické zkoušky a obhajoba maturitní práce** jsou vykonávány **v příslušné odborné učebně školy**, ústní profilové maturitní zkoušky probíhají standardně; praktická zkouška a maturitní práce obsahuje **konkrétní ukázku výchovné činnosti s metodickým postupem**.

D) učební plán

a) tabulka – rozvržení vyučovacích předmětů

Předmět		celkem týden. hodin	1. ročník	2. ročník
Pedagogika	Pg	2	1	1
Psychologie	Ps	2	1	1
Speciální a sociální pedagogika	Ssp	1,5	0,5	1
Pedagogická praxe	PP	1	0,5	0,5
Hudební výchova	Hv	3,5	2	1,5
Hra na nástroj	Hnn	1	0,5	0,5
Výtvarná výchova	Vv	3,5	2	1,5
Dramatická výchova	Dv	2,5	1,5	1
Tělesná výchova	Tv	2	1	1
Literatura pro děti a mládež	Ldm	0,5	0	0,5
Seminář z hudební výchovy / Seminář z výtvarné výchovy / Seminář z dramatické výchovy / Seminář z tělesné výchovy	sHv/ sVv/ sDv/ sTv	0,5	0	0,5
celkem		20	10	10

b) poznámky k učebnímu plánu

předměty praktického vyučování: Pedagogická praxe;

předměty teoreticko praktického charakteru: Hudební výchova, Hra na nástroj, Výtvarná výchova, Dramatická výchova, Tělesná výchova a Literatura pro děti a mládež;

předměty připravující k profilové části maturitní zkoušky: Pedagogika, Psychologie, Hudební výchova, Hra na nástroj, Výtvarná výchova, Dramatická výchova a Tělesná výchova;

c) organizace školního roku, pedagogická praxe, kurzy a další akce

1. ročník – délka školního roku je 40 týdnů

září – červen	odborná praxe v rozsahu 15 pracovních dnů; min. 5 dní v mateřské škole
leden	jednodenní výcvikový kurz lyžování ;
leden	přehrávky hry na nástroj;
duben – květen	jednodenní výcvikový kurz plavání ;
červen	přehrávky hry na nástroj

2. ročník – délka školního roku je 32 týdnů ročník, 8 týdnů maturitní zkoušky

září – duben	odborná praxe v rozsahu 15 pracovních dnů; min. 5 dní v zařízení pro volný čas
prosinec	jednodenní výcvikový kurz bruslení ;
leden	přehrávky hry na nástroj
únor – duben	den sportovních aktivit
duben	přehrávky hry na nástroj
květen – červen	maturitní zkoušky;

E) přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Předmět	Vzdělávací oblasti RVP
Pedagogika	Pedagogicko-psychologické vzdělávání
Psychologie	Pedagogicko-psychologické vzdělávání
Speciální a sociální pedagogika	Pedagogicko-psychologické vzdělávání
Pedagogická praxe	Pedagogicko-psychologické vzdělávání; Didaktika pedagogických činností
Hudební výchova	Didaktika pedagogických činností
Hra na nástroj	Didaktika pedagogických činností
Výtvarná výchova	Didaktika pedagogických činností
Dramatická výchova	Didaktika pedagogických činností
Tělesná výchova	Didaktika pedagogických činností
Literatura pro děti a mládež	Didaktika pedagogických činností
Seminář z hudební výchovy / Seminář z výtvarné výchovy / Seminář z dramatické výchovy / Seminář z tělesné výchovy	Didaktika pedagogických činností

F) učební osnovy

Pojetí vyučovacího předmětu Pedagogika

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí výchovně vzdělávací a preventivní práci pedagoga. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových a odborných kompetencí. Žáci se naučí základním prvkům projektování.

2) charakteristika – učivo se skládá z části obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání. Klademe důraz na komplexní přehled a přenesení poznatků do praxe. Úzce spolupracuje s předměty Psychologie, Pedagogická praxe a Speciální a sociální pedagogika.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předmět Pedagogika směřuje k tomu, aby žáci měli pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, jednali odpovědně, eticky a byli ochotni celoživotně pracovat na svém profesním rozvoji.

Předmět Pedagogika směřuje k vytvoření **odborných kompetencí**. V prvé řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku**, tzn. aby absolventi:

- připravovali a realizovali samostatně i v týmu projekty výchovně vzdělávací práce pro skupiny dětí a prováděli jejich evaluaci;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí, stejně jako objektivní podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- používali vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce;
- vedli děti ke zdravému způsobu života a umožňovali dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;
- rozvíjeli u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání;
- vytvářeli pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující výchovně vzdělávací práci, zahrnující i rozvoj vzdělávacích potencialit každého jednotlivce;
- dokázali řídit učební i zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení;
- ovládali základní činnosti (např. hudební, výtvarné, dramatické aj.) přiměřené věku dětí a využívali vlastních dispozic v těchto oblastech;
- byli schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje;

dále stimuluje kompetenci **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

vytváří podmínky pro kompetenci **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb a jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména výchovně vzdělávacího zařízení;
- dodržovali stanovené normy, standardy a předpisy související se systémem řízení kvality, pokud jsou ve škole nebo školském zařízení zavedeny;
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;

jako profilující odborný předmět výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

- a) učit se poznávat** – především v oblasti permanentního procesu výchovy a vzdělávání, výchovné činnosti s různými cílovými skupinami a poznávání individuálních specifik edukantů;
- b) učit se pracovat a jednat** – tvořivě zasahovat do výchovného procesu, vyrovnávat se s různými pedagogickými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat různé pedagogické činnosti;
- c) učit se být** – rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností;
- d) učit se žít společně** – umět spolupracovat s různými činiteli výchovně vzdělávacího procesu, být schopen podílet se na životě a rozvoji společnosti;

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s odborným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu, dále aktivity ve výuce a seminární práce zařazené alespoň jednou za dobu studia.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům odborné texty, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámk z mluveného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- zadáváme žákům referáty a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům referáty, samostatné tvořivé úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystížení jádra problému, rozvíjení schopností zdůvodnění a ověření správnosti;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámk z mluveného i psaného výkladu;
- zařazujeme diskuse na různá téma a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- zadáváme žákům seminární práce, zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a rozvíjíme tak schopnost aktivně se podílet na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- zařazujeme diskuse na různá téma a vedeme žáky k aktivní účasti, obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme diskuse na aktuální téma společenského dění a vedeme žáky k aktivní účasti a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;
- organizujeme dobrovolné dobročinné akce a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zadáváme žákům zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření matematické kompetence:

- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky, aby využívali prostředky online a offline komunikace a vyjadřovali se přiměřeně komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie;

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ osobnost a její rozvoj;

→ komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;

přínos průřezového tématu je ve všech třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí;

problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí;

environmentální výchova zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- zorientovali se ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, naučili se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávali tyto faktory se svými předpoklady, seznámili se s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;
- naučili se vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v ní posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů;
- zorientovali se ve službách zaměstnanosti, účelně využívali jejich informačního zázemí.

hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- identifikace a formulování vlastních priorit;
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků;
- soustava školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání včetně rekvalifikací, nutnost celoživotního učení, možnosti vzdělávání v zahraničí;
- informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce;
- písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací;

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat

zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Psychologie

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga a autoevaluaci vlastního chování a jednání. Přispívá k lepšímu porozumění osobnosti, rozvíjení tvořivého myšlení, vytvoření prosociálních postojů, k ovlivňování a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí žáků.

2) charakteristika – učivo se skládá z části obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání. Klademe důraz na komplexní přehled a přenesení poznatků do praxe. Úzce spolupracuje s předměty Pedagogika, Pedagogická praxe a Speciální a sociální pedagogika.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předmět Psychologie směruje k tomu, aby žáci měli pozitivní vztah k jedincům a pedagogické práci, jednali odpovědně, eticky a byli ochotni celoživotně pracovat na svém profesním rozvoji.

Předmět Psychologie směruje k vytvoření **odborných kompetencí**; vytváří předpoklady pro kompetenci **připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku**, tzn. aby absolventi:

- realizovali samostatně i v týmu projekty výchovně vzdělávací práce pro skupiny dětí;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí, stejně jako objektivní podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- chápali a systematicky rozvíjeli vrozené i získané dispozice dětí, specificky se zaměřovali na rozvoj jejich klíčových kompetencí; vedli děti ke zdravému způsobu života;
- rozvíjeli u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání;
- vytvářeli pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující výchovně vzdělávací práci, zahrnující i rozvoj vzdělávacích potencialit každého jednotlivce;
- sledovali a vyhodnocovali pravidelně a zodpovědně změny ve vývoji svěřených dětí a dokázali na ně odpovídajícím způsobem reagovat;
- dokázali řídit učební i zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení;
- byli schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje;

dále vytváří podmínky pro kompetenci **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb a jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména výchovně vzdělávacího zařízení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;

Jako profilující odborný předmět výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

- a) učit se poznávat** – především v oblasti permanentního procesu výchovy a vzdělávání, výchovné činnosti s různými cílovými skupinami a poznávání individuálních specifik edukantů;
- b) učit se pracovat a jednat** – tvořivě zasahovat do výchovného procesu, vyrovnávat se s různými pedagogickými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat různé pedagogické činnosti;
- c) učit se být** – rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností;
- d) učit se žít společně** – umět spolupracovat s různými činiteli výchovně vzdělávacího procesu, být schopen podílet se na životě a rozvoji společnosti;

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s odborným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;

- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného a ústního projevu, dále aktivity ve výuce a seminární práce zařazené alespoň jednou za dobu studia;

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům odborné texty, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- zadáváme žákům referáty a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystížení jádra problému, rozvíjení schopností zdůvodnění a ověření správnosti;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- zařazujeme diskuse na různá téma a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- zadáváme žákům seminární práce, zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a rozvíjíme tak schopnost aktivně se podílet na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- zařazujeme diskuse na různá téma a vedeme žáky k aktivní účasti, obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme diskuse na aktuální téma společenského dění a vedeme žáky k aktivní účasti a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

- organizujeme dobrovolné dobročinné akce a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;
- směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:**
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
  - klademe důraz na individuální přístup k žákům;
  - vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
  - zadáváme žákům zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
  - dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;
- směřující k vytvoření matematické kompetence:**
- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění;
  - zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;
- směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:**
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
  - zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;
  - vedeme žáky, aby využívali prostředky online a offline komunikace a vyjadřovali se přiměřeně komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:
- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví; přínos průřezového tématu je ve všech třech rovinách:

  - 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
  - 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
  - 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře; Hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:
- identifikace a formulování vlastních priorit;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací;

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Oblast vzdělávání v informačních a komunikačních technologích svým obsahem a rozsahem splňuje požadavky (základní úrovně) systému ECDL. Zahrnuje balík tzv. kancelářského software, tj. textový, tabulkový a databázový procesor, software pro tvorbu prezentací, dále software pro práci s grafikou, prohlížeč webových stránek, organizační a plánovací software, e-mailového klienta a další komunikační software a podle oborů vzdělání vyučovaných na škole též aplikace používané v profesní oblasti pedagoga.

Pojetí vyučovacího předmětu Speciální a sociální pedagogika

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí výchovně vzdělávací a preventivní práci pedagoga v oblasti sociální a speciální výchovy. Přispívá k porozumění individuálních specifik jedinců, ke kultivaci osobnosti žáků, vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových a odborných kompetencí.

2) charakteristika – učivo se skládá z části obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání. Klademe důraz na komplexní přehled a přenesení poznatků do praxe. Úzce spolupracuje s předměty Pedagogika, Psychologie a Pedagogická praxe.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předmět Speciální a sociální pedagogika směřuje k tomu, aby žáci měli pozitivní vztah k jedincům a pedagogické práci, jednali odpovědně, eticky a byli ochotni celoživotně pracovat na svém profesním rozvoji.

Předmět Speciální a sociální pedagogika směřuje k vytvoření **odborných kompetencí**. V prvé řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku**, tzn. aby absolventi:

- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí, stejně jako objektivní podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- používali vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce;
- chápali a systematicky rozvíjeli vrozené i získané dispozice dětí, specificky se zaměřovali na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- vedli děti ke zdravému způsobu života a umožňovali dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;
- rozvíjeli u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání;
- vytvářeli pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující výchovně vzdělávací práci, zahrnující i rozvoj vzdělávacích potencialit každého jednotlivce;
- byli schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje;

dále stimuluje kompetenci **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a dalších osob;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;

vytváří podmínky pro kompetenci **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb a jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména výchovného, vzdělávacího zařízení;
- dbali na zabezpečování standardů kvality výchovně vzdělávacího procesu, zohledňovali oprávněné požadavky dětí, příp. rodičů;
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti sociální dopady;

jako profilující odborný předmět výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

a) učit se poznávat – především v oblasti permanentního procesu výchovy a vzdělávání, výchovné činnosti s různými cílovými skupinami, především se zdravotním a sociokulturálním znevýhodněním, mimořádným nadáním, poznávání individuálních specifik edukantů;

b) učit se pracovat a jednat – tvořivě zasahovat do výchovného procesu, vyrovnávat se s různými pedagogickými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat různé pedagogické činnosti;

c) učit se být – rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností;

d) učit se žít společně – umět spolupracovat s různými činiteli výchovně vzdělávacího procesu, být schopen podílet se na životě a rozvoji společnosti;

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná práce;
- písemné práce;
- práce s odborným textem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- samostatné projekty;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě písemného projevu, dále aktivity ve výuce a úkolů k samostatnému zpracování;

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům odborné texty, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly, vedeme je tak k rozvíjení schopností vyhledávat a zpracovávat informace a k vystížení jádra problému, rozvíjení schopností zdůvodnění a ověření správnosti;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- vedeme žáky k systematickému pořizování si poznámek z mluveného i psaného výkladu;
- zadáváme žákům zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;
- podporujeme žáky v realizaci dobrovolné dobročinnosti a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům;
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zadáváme žákům zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření matematické kompetence:

- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky, aby využívali prostředky online a offline komunikace a vyjadřovali se přiměřeně komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie;**Občan v demokratické společnosti**

vedeme žáky k tomu, aby:

- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;

výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;

přínos průřezového tématu je především v rovinách:

- 1) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových);
- 2) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí;

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby:

- uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- zorientovali se ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, naučili se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávali tyto faktory se svými předpoklady, seznámili se s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;

hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- identifikace a formulování vlastních priorit;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;

→ verbální komunikace při důležitých jednáních;

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

→ pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;

→ získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

→ pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky;

Pojetí vyučovacího předmětu Pedagogická praxe

1) cíl vyučovacího předmětu – poskytuje žákům možnost uplatnit získané odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací proces. Přispívá ke kultivaci socioprofesní role žáků, vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových a odborných kompetencí. Žáci se naučí projektovat a realizovat činnosti v předškolním a zájmovém vzdělávání a hodnotit jejich výsledky.

2) charakteristika – učivo se skládá z částí obsahových okruhů Pedagogicko-psychologické vzdělávání a Didaktika pedagogických činností. Klademe důraz na aplikaci poznatků a dovedností do výchovně vzdělávací činnosti a podporujeme rozvoj schopností. Vyžaduje se absolvování Pedagogické praxe v plném rozsahu, zameškaná výuka musí být v plném rozsahu nahrazena. Úzce spolupracuje s předměty Pedagogika, Psychologie a Speciální a sociální pedagogika. Umožňuje uplatnění kompetencí z výchovných předmětů, především z Hudební výchovy, Výtvarné výchovy, Tělesné výchovy, Dramatické výchovy a Pracovního praktika.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předmět Pedagogická praxe směřuje k tomu, aby žáci měli pozitivní vztah k jedincům a pedagogické práci, jednali odpovědně, eticky a byli ochotni celoživotně pracovat na svém profesním rozvoji.

Předmět Pedagogická praxe směřuje k vytvoření **odborných kompetencí**; v prvé řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku**, tzn. aby absolventi:

- připravovali a realizovali samostatně i v týmu projekty výchovně vzdělávací práce pro skupiny dětí a prováděli jejich evaluaci;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí, stejně jako objektivní podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- používali vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce;
- chápali a systematicky rozvíjeli vrozené i získané dispozice dětí, specificky se zaměřovali na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- vedli děti ke zdravému způsobu života a umožňovali dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;
- rozvíjeli u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání;
- vytvářeli pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující výchovně vzdělávací práci, zahrnující i rozvoj vzdělávacích potencialit každého jednotlivce;
- sledovali a vyhodnocovali pravidelně a zodpovědně změny ve vývoji svěřených dětí a dokázali na ně odpovídajícím způsobem reagovat;
- dokázali řídit učební i zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení;
- ovládali základní činnosti (např. hudební, výtvarné, dramatické aj.) přiměřené věku dětí a využívali vlastních dispozic v těchto oblastech;
- byli schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje;

dále stimuluje kompetenci **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Vytváří podmínky pro kompetenci **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb a jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména výchovně vzdělávacího zařízení;
- dodržovali stanovené normy, standardy a předpisy související se systémem řízení kvality, pokud jsou ve škole nebo školském zařízení zavedeny;
- dbali na zabezpečování standardů kvality výchovně vzdělávacího procesu, zohledňovali oprávněné požadavky dětí, příp. rodičů;
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Jako profilující odborný předmět výrazně ovlivňuje pozitivní utváření cílů středního odborného vzdělávání:

- a) učit se poznávat** – především v oblasti permanentního procesu výchovy a vzdělávání, výchovné činnosti s různými cílovými skupinami a poznávání individuálních specifik edukantů;
- b) učit se pracovat a jednat** – tvořivě zasahovat do výchovného procesu, vyrovnávat se s různými pedagogickými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat různé pedagogické činnosti;
- c) učit se být** – rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností;
- d) učit se žít společně** – umět spolupracovat s různými činiteli výchovně vzdělávacího procesu, být schopen podílet se na životě a rozvoji společnosti;

4) výukové strategie – základní formou je výukový blok, v jehož rámci je zařazeno:

- praktická výuka dovedností;
- samostatná a skupinová práce;
- vedení písemné dokumentace;
- práce s odborným textem;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- komunikační cvičení;
- individualizovaná výuka;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- samostatné a týmové projekty;

5) hodnocení výsledků žáků – žák bude hodnocen na základě kompletní písemné dokumentace; dále realizace výchovných činností v odpovídajícím zařízení pedagogické praxe; ve třetím ročníku také na základě vytvořeného vlastního projektu;

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

směřující k vytvoření kompetence k učení:

- vybíráme a předkládáme žákům odborné texty, tím je motivujeme ke studijnímu a analytickému čtení;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet, rozhovor s odborníkem);
- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, na sledování rozvoje jejich vlastních schopností, hodnocení pokroku při dosahování cílů a přijímání hodnocení výsledků od jiných lidí;

směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a věcnost při řešení problémů;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k navrhování různých způsobů řešení, vhodné volbě prostředků, pomůcek, metod a technik a k vyhodnocování postupu a dosažených výsledků;
- klademe důraz na využití teoretických vědomostí a vlastních zkušeností v praktickém vyučování;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a podporujeme schopnost spolupráce v praktickém vyučování;

směřující k vytvoření komunikativní kompetence:

- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- klademe důraz na správnost, srozumitelnost a výstižnost formulací, vhodné užití odborné terminologie v různých formách písemného i mluveného projevu;
- zařazujeme diskuse na různá téma a vedeme žáky k aktivní účasti, formulaci a obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- zadáváme zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;

směřující k vytvoření personální a sociální kompetence:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, reálné posuzování svých možností při odpovědné volbě činností výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, sebehodnocení vlastního jednání a přijímání rady i kritiky;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce a rozvíjíme tak schopnost aktivně se podílet na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- zařazujeme diskuse na různá téma a vedeme žáky k aktivní účasti, obhajobě svých postojů a k toleranci názorů druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke svému zdraví požadavkem na dodržování pravidel duševní hygieny a správné životosprávy;

směřující k vytvoření občanské kompetence a kulturního povědomí:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- zařazujeme diskuse na aktuální téma společenského dění a vedeme žáky k aktivní účasti a k toleranci názorů druhých;
- organizujeme pro žáky návštěvy kulturních institucí a formujeme tak postoje žáků ke kulturním hodnotám;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;
- organizujeme dobrovolné dobročinné akce a rozvíjíme tak odpovědné jednání ve veřejném zájmu;

směřující k vytvoření kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- vedeme žáky k vlastní aktivitě v oblasti jejich profesní orientace, vyhledání si zařízení pro pedagogickou praxi, doplňujících akcí výchovně vzdělávacího charakteru;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům, reálné posuzování svých možností a na rozvoj jejich vlastních schopností;
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zadáváme žákům zpracování administrativy a dokumentace a vedeme je tak k vhodné prezentaci;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;

směřující k vytvoření matematické kompetence:

- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace, včetně grafického znázornění;
- zadáváme žákům praktické úkoly a vedeme je k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů;

směřující k vytvoření kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zadáváme žákům úkoly ke zpracování v elektronické podobě, vedeme je tak k rozvíjení uživatelských dovedností při práci s osobním počítačem a k vhodné prezentaci vlastní práce;
- vedeme žáky, aby využívali prostředky online a offline komunikace a vyjadřovali se přiměřeně komunikační situaci v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie; Občan v demokratické společnosti**

vedeme žáky k tomu, aby v rámci pedagogické praxe:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby v rámci pedagogické praxe:

- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos průřezového téma je především v rovinách:

- 1) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 2) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce.

Člověk a svět práce

vedeme žáky k tomu, aby v rámci pedagogické praxe:

- uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- zorientovali se ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, naučili se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávali tyto faktory se svými předpoklady, seznámili se s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;
- naučili se písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;

Hlavním cílem výchovy k adekvátní profesní orientaci je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- identifikace a formulování vlastních priorit;
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského vzdělávání, vztah k zájmulům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků;
- informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce;
- písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědí na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací;
- práce s informačními médií při vyhledávání pracovních příležitostí.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Hudební výchova

1) cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem hudebního vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka.

2) charakteristika

Během studia získává žák základní znalosti z následujících oblastí hudební kultury:

hudební nauka a rytmus

pěvecké činnosti

instrumentální činnosti

hudebně-pohybové činnosti

dějiny hudby, poslechové činnosti

estetické a emocionální vzdělávání

rozvoj poznávacích a praktických dovedností dětí – metodika.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria, chápali význam umění pro člověka, správně formulovali a vyjadřovali své názory, přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí, získali přehled o kulturním dění, uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury, rozvíjeli vlastní kreativitu, rozvíjeli získané kompetence v oblasti hudebního vzdělávání a naučili se je aplikovat v pedagogické činnosti s dětmi.

4) výukové strategie

Základní formou je vyučovací hodina a v jejím rámci je zařazeno:

frontální vyučování

samostatná a skupinová práce

písemná práce

praktická činnost

poslechové činnosti

diskuse

5) hodnocení výsledků žáků

Žák bude hodnocen na základě písemného projevu, ústního projevu, praktických dovedností, aktivity ve výuce.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět hudební výchova přispívá k rozvoji kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence personální a sociální, kompetence občanské.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské a kulturní povědomí, kompetence k řešení problémů)

- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (kompetence k učení, kompetence k pracovnímu uplatnění, kompetence občanské a kulturní povědomí)

- klademe důraz na hudebně-pohybový projev a tím přispíváme k utváření kulturní a umělecké osobnosti (kompetence sociální, občanské a k pracovnímu uplatnění)

- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k pracovnímu uplatnění, kompetence umělecké)

- podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt, ohleduplnost (kompetence občanské, sociální a personální)

- zapojujeme žáky do předmětových soutěží (kompetence k učení a řešení problémů, komunikativní a umělecké)

7) aplikace průrezových témat – zařazeno průrezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- byli vychováváni k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti; zahrnuje vědomosti a dovednosti z historického vývoje v oblasti společenských skupin, náboženství a kultury

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průrezového tématu je ve třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

8) tabulka s orientačním počtem hodin pro jednotlivé tematické celky nebo okruhy učiva

Předmět hudební výchova je zařazen po celou dobu čtyřletého studia a to 8 hodin celkem. Rozvržení hodin je rovnoměrně situováno do všech ročníků, tzn. 2 hodiny týdně. Rozvržení učiva pro jednotlivé tematické celky je uvedeno v rozpisu učiva. Jednotlivé tematické celky jsou v rámci jednotlivých hodin provázány a tak je uvedený počet hodin pouze orientační. Ve čtvrtém ročníku navazuje na předmět hudební výchova volitelný Seminář z hudební výchovy, jehož náplní je především opakování a rozšiřování učiva k maturitní zkoušce.

Pojetí vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

1) cíl vyučovacího předmětu – je vytvořit soubor vědomostí a dovedností potřebných pro rozvíjení estetického cítění a schopnosti svěřenců; ovládat prakticky i teoreticky základy všech výtvarných činností a umět je uplatňovat v praxi; seznámit žáky s významnými představiteli a hl. rysy jednotlivých vývojových slohů; učit je orientovat se v současných uměleckých trendech.

2) charakteristika – předmět je tvořen vlastní praktickou činností žáků a teoretickou složkou. Žák získává prostor pro seznámení s výtvarnými obory, technikami, postupy (praktické výtvarné činnosti a dovednosti). Vychází se z prožitku vnitřní i vnější reality. Žák je veden ke svobodné, tvořivé aktivitě. Na základě exkurze dějinami a teorií výtvarné tvorby směřují žáci k dovednostem intelektuálního hodnocení výtvarných děl a jevů, jsou rozvíjeny jejich dovednosti formulovat a uskutečňovat vlastní myšlenky a nápady.

Výtvarná výchova je součástí všeobecně vzdělávacích předmětů a slouží ke kultivaci a estetickému rozvoji žáků. Estetická podmíněnost předmětu by měla žákům pomáhat vytvářet kladné vztahy nejen k umění, přírodě a společnosti, ale především k sobě navzájem a k člověku jako cíli své budoucí orientace.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V oblasti postojů předmět Výtvarná výchova směřuje k tomu, aby měli žáci kultivovanou osobnost s rozvinutým estetickým cítěním a vnímáním, měli pozitivní vztah k dětem a pedagogické práci, rozvíjeli všeestranně osobnost dítěte, respektovali jeho individualitu, podporovali jeho samostatnost, tvořivost a kladné sebepojetí a pomáhali utvářet jeho otevřený vztah k okolnímu světu.

Předmět Výtvarná výchova směřuje k vytvoření **odborných kompetencí**. V prvé řadě vytváří předpoklady pro kompetenci **připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku**, tzn. aby absolventi byli schopni:

- a) Učit se poznávat**, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.
- b) Učit se pracovat a jednat**, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.
- c) Učit se být**, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.
- d) Učit se žít společně**, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Odborné kompetence absolventa

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenčeschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti, pokud jsou ve škole nebo školském zařízení zavedeny;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali oprávněné požadavky klienta (dětí, rodičů).

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

4) výukové strategie – základní formou je vyučovací hodina, v jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s odborným textem, uměleckým dílem;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- samostatné projekty;
- návštěva výstav;

5) hodnocení výsledků žáků:

- na základě vlastní výtvarné tvůrčí činnosti;
- na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty a uměleckými díly, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky a argumentovat;
- teoretické znalosti na základě písemných zkoušení;
- na základě schopnosti svoji práci obhájit a samostatně zhodnotit (autoevaluace);

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, referát aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnut způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabýtých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná téma;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

– dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);

d) Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;

g) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Odborné kompetence

a) Připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku, tzn. aby absolventi:

- připravovali a realizovali samostatně projekty výchovně vzdělávací práce pro skupiny dětí a prováděli jejich evaluaci;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí, stejně jako objektivní podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;

- používali vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce;
- chápali a systematicky rozvíjeli vrozené i získané dispozice dětí, specificky se zaměřovali na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- rozvíjeli u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání;
- vytvářeli pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující výchovně vzdělávací práci, zahrnující i rozvoj vzdělávacích potencialit každého jednotlivce;
- sledovali a vyhodnocovali pravidelně a zodpovědně změny ve vývoji svěřených dětí a dokázali na ně odpovídajícím způsobem reagovat;

– dokázali řídit učební/zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení;

– ovládali základní činnosti (výtvarné) přiměřené věku dětí a využívali vlastních dispozic v těchto oblastech;

– byli schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje;

– zvládali techniky komunikace s rodiči nebo institucemi;

– sledovali průběžně vývoj pedagogické teorie a změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn.

b) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

– chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);

– znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

– osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;

– znali systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);

– byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb, tzn. aby absolventi:

– chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenčeschopnosti a dobrého jména podniku;

– dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti, pokud jsou ve škole nebo školském zařízení zavedeny;

– dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali oprávněné požadavky klienta (dětí, rodičů).

d) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

– znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;

– zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;

– efektivně hospodařili se svými finančními prostředky;

– nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Pojetí vyučovacího předmětu Dramatická výchova

1) cíl vyučovacího předmětu - Dramatická výchova je nedílnou součástí estetických výchov, které plní funkci estetickou, emocionální a osobnostně a sociálně poznávací. Žáci si osvojují základní divadelní znalosti, schopnosti a dovednosti, které se snaží aplikovat ve výchovně-vzdělávacím procesu v předškolním a mimoškolním vzdělávání. Dalším významným aspektem, který je její součástí, je rozvoj poznávacích, komunikačních a sociálních dovedností žáků. Cílem je tedy seznámit žáky s dalším druhem umění, uměním divadelním, a jeho významem v procesu poznávání sebe, druhých a světa.

2) charakteristika – Předmět je tvořen praktickou činností žáků a teoretickou složkou. Žák získává prostor pro seznámení s divadlem, dramatickou výchovou a jejich uplatnění v pedagogické praxi. Žák je veden ke svobodné, tvořivé aktivitě.

Dramatická výchova je součásti všeobecně vzdělávacích předmětů a slouží především k uměleckému a osobnostně-sociálnímu rozvoji osobnosti žáka prostřednictvím dramatického umění, včetně didaktiky předmětu.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem dramatické výchovy je výchova tvořivé a vnímatné osobnosti s estetickým cítěním, která je schopna:

- poznávat a hodnotit komplikovaný svět mezikulturních vztahů
- vnímat skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientovat se v ní
- samostatně tvořivě řešit praktické problémy a konfliktní situace
- umět se odpovědně rozhodovat a být schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost
- tvořivě spolupracovat s druhými na společném díle a dovést dílo od nápadu k realizaci
- zvládat prvky a postupy dramatického umění
- využívat dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování
- na konci studia získané poznatky a dovednosti na žádoucí úrovni aplikovat ve své pedagogické profesi s dětmi a mládeží (didaktika dramatické výchovy)

4) výukové strategie – Po celou dobu studia převažují metody praktických činností. Součástí praktických cvičení je přiměřená míra teoretického a didaktického poučení. Podstatu praktických činností tvoří dramatické hry a cvičení, interpretace a improvizace, dramatická hra, dramatizace, možnosti divadelní tvorby s dětmi. Využívají se především skupinové formy práce. Organizace výuky probíhá ve dvouhodinových souvislých blocích.

Pro výuku je nezbytně nutná speciálně upravená místnost, vybavená pomůckami. Žáci i učitel nosí pohodlné pracovní oblečení, které dovoluje volný a všeestranný pohyb. Učitel je připraven zapojit se do hry. Pro veškerou výuku se třída dělí na skupiny. Optimální počet žáků je 12 - 15.

Studium předmětu je vhodné doplnit individuálními návštěvami divadelních představení, regionálních recitačních vystoupení, náslechů v různých výchovně - vzdělávacích zařízeních.

5) hodnocení výsledků žáků – hodnocení probíhá slovními reflexemi po dílčích činnostech, před ukončením vyučovací hodiny nebo před ukončením pololetí, konce školního roku. Součástí je i sebehodnocení žáků a hodnocení z případných písemných testů z teoretických znalostí z oblasti divadla a dramatu či teorie dramatické výchovy.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí – Dramatická výchova se podílí na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení; přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnut způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence:

- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat názory druhých;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelských aktivitám:

- prezentovat svůj odborný potenciál

Dramatická výchova vede v rozvoji odborných kompetencí, k tomu, aby absolventi:

- připravovali a realizovali samostatně i v týmu projekty umělecko-výchovně vzdělávací práce pro skupiny dětí a mládeže a prováděli jejich evaluaci;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů umělecko-výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí a mládeže, chápali a systematicky rozvíjeli vrozené i získané dispozice dětí a mladých lidí, specificky se zaměřovali na rozvoje jejich klíčových kompetencí;
- vnímali divadelní umění jako další neoddělitelnou formu lidského poznávání, jako prostředek učení i samostatnou svébytnou lidskou činnost;
- rozvíjeli u dětí a mládeže pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání;
- ovládali divadelní činnosti přiměřené věku dětí a mládeže a využívali vlastních dispozic v těchto oblastech;
- byli schopni sebereflexe;
- zvládali techniky komunikace s rodiči nebo institucemi.

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;

Občan v demokratické společnosti

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti (osobnost a její rozvoj, komunikace vyjednávání a řešení konfliktů) zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především v 19. a 20. století).

Člověk a životní prostředí

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

→ dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

1. informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;

2. formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);

3. sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, využívání úsporných spotřebičů a postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s praktickou výukou mají vzdělávací a výchovný význam.

Gramotnost pro udržitelnost rozvoje zahrnuje systém znalostí o zákonitostech přírody, o vztazích člověka k prostředí, o současných globálních a regionálních problémech lidstva, o možnostech a způsobech jejich řešení prostředky ekonomickými, sociálně právními, vědeckými a technickými za aktivní účasti občanů a jejich vzájemné spolupráce na místní, regionální a globální úrovni. (Strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR).

Informační a komunikační technologie

Vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učili se používat nové aplikace;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Pojetí vyučovacího předmětu Tělesná výchova

1) cíl vyučovacího předmětu – v tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. Tělesná výchova by měla žáky kultivovat v pohybových projevech a zlepšování tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků. Tělesná výchova s metodikou ve třetím ročníku vychází z potřeby poučit žáky o tělesném rozvoji a pohybové kultivaci dětí, mládeže a dospělých. Předmět je zaměřen na zvládnutí didaktických a metodických vědomostí a dovedností potřebných pro práci s těmito kategoriemi. Usiluje se zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, schopnosti naučit se žít zdravým životním stylem a předávat tyto návyky, dbát na bezpečnost svou i svěřených osob.

2) charakteristika – tělesná výchova je součástí odborné přípravy žáků, při které získávají vědomosti a rozvíjejí a prohlubují své dovednosti. Obsah učiva tělesná výchova s metodikou je koncipován tak, aby se žáci seznámili s věkovými zvláštnostmi dětí, mládeže a dospělých, ze kterých musí vycházet při výběru obsahu učiva, organizaci cvičební jednotky, zajištění bezpečnostních a hygienických podmínek, s ohledem na jejich zdravotní stav. Teoretická i praktická část vyústí do praktických výstupů při pedagogické praxi. Obsah učiva tělesná výchova je koncipován k všeestrannému rozvoji žáků, jak po stránce pohybové, tak po stránce teoretických poznatků. Obsah učiva byl vybrán z oblasti Vzdělávání pro zdraví, z části z oblasti Didaktika pedagogických činností.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí
- získali pocit zodpovědnosti za své zdraví,
- byli vedeni k aktivnímu pohybu (během studia mohou najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu),
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování,
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, byli kriticky tolerantní a solidární, byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem,
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek,
- oprostili se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem,
- byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí
- mají zájem předávat získané informace dále

4) výukové strategie – tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech (např. plavání, bruslení, turistika), dnech a jiných organizačních formách a podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek). Povinné kurzy budou realizovány v průběhu prvních dvou ročníků. Při výuce metodiky je hlavní organizační formou teoretická vyučovací hodina, která bude probíhat formou hromadné, skupinové i individuální práce. Základními metodami jsou: výklad, rozhovor, beseda spojená s názorným vyučováním (v tělocvičně či pomocí audiovizuálních technik), následná analýza probíhající formou diskuze; dále přednášky a instruktáže na TV kurzech. Aktivita je podněcována zadáváním samostatných prací.

5) hodnocení výsledků žáků – základní kritéria:

- aktivní zájem o TV a sport (podíl na reprezentaci školy na sportovních soutěžích);
- úroveň osвоjení pohybových dovedností;
- individuální zlepšení v rozvoji pohybových schopností;

- absolvování povinných kurzů a praktických metodických výstupů;
- na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat;
- teoretické znalosti na základě ústních, písemných projevů a praktických metodických výstupů;
- schopnosti svoji práci obhájit a samostatně zhodnotit (autoevaluovat);

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

A) Kompetence k učení

A1 – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

A6 – sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;

B) Kompetence k řešení problémů

B3 – volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;

B4 – spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

C) Komunikativní kompetence

C1 – vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;

C2 – formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;

C5 – dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;

C7 – vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

D) Personální a sociální kompetence

D1 – posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;

D2 – stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;

D3 – reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;

D5 – mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;

D7 – pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;

D10 – přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

E) Občanské kompetence a kulturní povědomí

E1 – jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;

E7 – uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

F) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

F1 – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

H) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

H5 – získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

Odborné kompetence:

Oa) Připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku:

Oa1 – připravovat a realizovat samostatně i v týmu projekty výchovně vzdělávací práce pro skupiny dětí a provádět jejich evaluaci;

Oa2 – zohledňovat při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí, stejně jako objektivní podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;

Oa4 – chápat a systematicky rozvíjet vrozené i získané dispozice dětí, specificky se zaměřovat na rozvoj jejich klíčových kompetencí;

Oa5 – vést děti ke zdravému způsobu života a umožňovat dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;

Oa9 – dokázat řídit učební/zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy, navrhovat, zdůvodňovat a argumentovat jejich řešení;

Oa10 – ovládat základní činnosti (např. hudební, výtvarné, dramatické aj.) přiměřené věku dětí a využívat vlastních dispozic v těchto oblastech;

Ob) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

Ob1 – chápout bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);

Ob2 – znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

Ob5 – být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sám poskytnout.

mezipředmětové vztahy: tělesná výchova souvisí s těmito předměty: Pedagogika a psychologie, Biologie

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Občan v demokratické společnosti;

Člověk a životní prostředí;

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

→ měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

→ komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;

→ morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

→ osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;

2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);

3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

V praktickém vyučování vedeme žáky k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí.

Pojetí vyučovacího předmětu Hra na hudební nástroj

1) cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem hudebního vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka.

2) charakteristika

Během studia získává žák základní dovednosti ve hře na hudební nástroj:

hudební nauka a rytmus

instrumentální činnosti

dějiny hudby

estetické a emocionální vzdělávání

rozvoj poznávacích a praktických dovedností

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria, chápali význam umění pro člověka, správně formulovali a vyjadřovali své názory, přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí, získali přehled o kulturním dění, uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury, rozvíjeli vlastní kreativitu, rozvíjeli získané kompetence v oblasti hudebního vzdělávání a naučili se je aplikovat v pedagogické činnosti s dětmi.

4) výukové strategie

Základní formou je vyučovací hodina a v jejím rámci je zařazeno:

samostatná práce

praktická činnost

poslechová činnost

interpretace, diskuse

5) hodnocení výsledků žáků

Žák bude hodnocen na základě praktických dovedností a domácí přípravy. Na konci každého pololetí (vyjma 1. pololetí 1. ročníku a 2. pololetí 4. ročníku) žák prezentuje instrumentální dovednosti na třídní přehrávce, která je nedílnou součástí klasifikace za dané pololetí.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět hra na hudební nástroj přispívá k rozvoji kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence personální a sociální, kompetence občanské.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zařazujeme formu individuální práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské a kulturní povědomí, kompetence k řešení problémů)
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (kompetence k učení, kompetence k pracovnímu uplatnění, kompetence občanské a kulturní povědomí)
- klademe důraz na hudební projev a tím přispíváme k utváření kulturní a umělecké osobnosti (kompetence sociální, občanské a k pracovnímu uplatnění)
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k pracovnímu uplatnění)
- podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt, ohleduplnost (kompetence občanské, sociální a personální)
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží (kompetence k učení a řešení problémů, komunikativní a umělecké)

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;

Občan v demokratické společnosti

vedeme žáky k tomu, aby:

- si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace

→ byli vychováváni k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti; zahrnuje vědomosti a dovednosti z historického vývoje v oblasti společenských skupin, náboženství a kultury

Člověk a životní prostředí

vedeme žáky k tomu, aby:

→ dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- 1) informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- 2) formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- 3) sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

→ pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

→ získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

→ pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

→ uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání; rovněž je důležité naučit žáky adekvátně využívat zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Pojetí vyučovacího předmětu Literatura pro děti a mládež

1) cíl vyučovacího předmětu – orientace v literatuře pro děti a mládež a schopnost využití literární předlohy při práci s dětmi a mládeží je jednou ze základních potřebných schopností a dovedností absolventů studijního oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika. Hlavním cílem předmětu je seznámit studenty s různými literárními žánry literatury pro děti a mládež a s jejími autory a tituly a proniknout tak dostatečně do její problematiky.

2) charakteristika – předmět se zaměřuje na teoretické seznámení s literaturou pro děti a mládež z hlediska literární teorie, ale i praktická cvičení s vybranými literárními předlohami a přesahy při práci s různými věkovými skupinami v praxi.

3) cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu literatura pro děti a mládež je výchova k literárnímu umění, vede žáky ke kritickému myšlení. Vede žáky k estetickému čtení, žáci jsou schopni:

- poznávat a hodnotit komplikovaný svět mezilidských vztahů
- vnímat skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientovat se v ní
- samostatně tvořivě řešit praktické problémy a konfliktní situace
- umět se odpovědně rozhodovat a být schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost
- ovládat základní teoretické znalosti a tyto poznatky umět i prakticky aplikovat
- využívat literaturu pro děti a mládež jako inspirační zdroj při práci s různými věkovými skupinami
- na konci studia získané poznatky a dovednosti na žádoucí úrovni aplikovat ve své pedagogické profesi s dětmi a mládeží

4) výukové strategie – při výuce předmětu se používá různých kombinací výukových metod s ohledem na potřeby žáků a dané téma (např. slovní metody, heuristické či diskuzní). Žáci aplikují osvojené teoretické poznatky při práci s textem, a to s přesahy studovaného oboru.

Pro výuku není nutná zvláště specifická místnost, pouze s možností zapojení dataprojektoru. Předmět probíhá kombinací frontální, skupinové či kooperativní výuky aj., vede ke kritickému myšlení žáků. Z těchto důvodů je organizace hodiny koncipována jako klasická vyučovací jednotka (45 minut týdně). Předmět literatura pro děti a mládež je v úzkém spojení s praxí, kde žáci mohou ověřovat svoje získané teoretické znalosti i praktické zkušenosti v praxi.

5) hodnocení výsledků žáků – hodnocení probíhá na základě studijních výsledků žáků, odevzdání písemných prací, vypracování písemných testů, ústním zkoušením z teorie literatury pro děti a mládež či slovními reflexemi zadaných úkolů.

6) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí – předmět literatura pro děti a mládež se podílí na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení; přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnut způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence:

- reálně posuzovat své možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat názory druhých;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelských aktivitám:

- prezentovat svůj odborný potenciál

Literatura pro děti a mládež vede v rozvoji odborných kompetencí, k tomu, aby absolventi:

- připravovali a realizovali samostatně i v týmu projekty výchovně vzdělávací práce pro skupiny dětí a mládeže a prováděli jejich evaluaci;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby svěřených dětí a mládeže, chápali a systematicky rozvíjeli vrozené i získané dispozice dětí a mladých lidí, specificky se zaměřovali na rozvoje jejich klíčových kompetencí;
- používali vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce;
- rozvíjeli u dětí a mládeže pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vedli je k prosociálnímu jednání;
- byli schopni sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje.

7) aplikace průřezových témat – zařazeno průřezové téma: **Občan v demokratické společnosti; Člověk a životní prostředí; Informační a komunikační technologie;**

Občan v demokratické společnosti

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti (osobnost a její rozvoj, komunikace vyjednávání a řešení konfliktů) zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj.

Člověk a životní prostředí

Vedeme žáky k tomu, aby:

→ osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

→ dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

1. informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
2. formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
3. sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace umožní žákům nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Žákovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s praktickou výukou mají vzdělávací a výchovný význam.

Gramotnost pro udržitelnost rozvoje zahrnuje systém znalostí o zákonitostech přírody, o vztazích člověka k prostředí, o současných globálních a regionálních problémech lidstva, o možnostech a způsobech jejich řešení prostředky ekonomickými, sociálně právními, vědeckými a technickými za aktivní účasti občanů a jejich vzájemné spolupráce na místní, regionální a globální úrovni. (Strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR).

Informační a komunikační technologie

vedeme žáky k tomu, aby:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace;
- získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

G) popis materiálního a personálního zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělání

H) charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP

kapitoly shodné se Školním vzdělávacím programem oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika v denní formě